

Vorbemerkung:

Der folgende Text soll in angemessenes Deutsch übersetzt und gemäß II. sprachlich erläutert werden.

I. Übersetzung:

Magno et excellenti ingenio uiri cum se doctrinae penitus
dedidissent quicquid laboris poterat impendi contemptis
omnibus et priuatis et publicis actionibus ad inquirendae
ueritatis studium contulerunt, existimantes multo esse
5 praeclarius humanarum diuinarumque rerum inuestigare ac
scire rationem quam struendis opibus aut cumulandis honoribus
inhaerere: quibus rebus, quoniam fragiles terrenaque sunt
et ad solius corporis pertinent cultum, nemo melior, nemo
iustior effici potest. erant illi quidem ueritatis cognitione
10 dignissimi, quoniam scire tanto opere cupiuerunt atque ita,
ut eam rebus omnibus anteponerent - nam et abiicisse quosdam
res familiares suas et renuntiassent uniuersis uoluptatibus
constat, ut solam nudamque uirtutem nudi expeditique sequerentur,
et tantum apud eos uirtutis nomen et auctoritas ualuit, ut in
15 ipsa esse summi boni praemium iudicarent -, sed neque adepti
sunt id quod uolebant et operam simul atque industriam perdi-
derunt, quia ueritas id est arcanum summi dei, qui fecit omnia,
ingenio ac propriis sensibus non potest comprehendī: alioquin
nihil inter deum hominemque distaret, si consilia et dispositio-
20 nes illius maiestatis aeternae cogitatio adsequeretur humana.
quod quia fieri non potuit ut homini per se ipsum ratio diuina
notesceret, non est passus hominem deus lumen sapientiae
requirentem diutius errare ac sine ullo laboris effectu uagari
per tenebras inextricabiles: aperuit oculos eius aliquando
25 et notionem ueritatis munus suum fecit, ut et humanam sapientiam
nullam esse monstraret et erranti ac uago uiam consequendae
inmortalitatis ostenderet. uerum quoniam pauci utuntur hoc
caelesti beneficio ac munere, quod obuoluta in obscuro ueritas
latet eaque uel contemptui doctis est, quia idoneis adsertoribus
30 eget, uel odio indoctis ob insitam sibi austeritatem, quam
natura hominum procliuis in uitia pati non potest - nam quia
uirtutibus amaritudo permixta est, uitia uero uoluptate condita
sunt, illa offensi, hac deleniti feruntur in praeceps et
bonorum specie falsi mala pro bonis amplectuntur -, succurrendum
35 esse his erroribus credidi, ut et docti ad ueram sapientiam
dirigantur et indocti ad ueram religionem.

Fortsetzung nächste Seite!

II. Sprachliche Erläuterungen:

1. Analysieren Sie die Satzstruktur des Textbeginnes (Zeile 1 mit Zeile 9)!
2. Erklären Sie die Bildung und die Bedeutung des Wortes "religio"!